

ÖABT

**TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI
ÖĞRETMENLİĞİ**

**DENEME
SINAVI**

TG-9

ÇÖZÜM KİTAPÇIĞI

**MURAT
YAYINLARI**

ÇÖZÜMLER

1. B Türkiye’de Altayistikle ilgilenen bilim adamları Ahmet Temir, Osman Nedim Tuna, Talat Tekin ve Tuncer Gülensoy’dur. Talat Tekin en fazla yayını yapmıştır.

2. A Köktürkçede kalınlık-incelik uyumu tamdır. Sözcük “sünüglüg” şeklinde yazılmıydı.

3. E “Kardeşim Köl Tigin ile sözleştik” cümlesinde sözleşdimiz sözcüğü bilinen geçmiş zaman almıştır.

4. B Bilürvem (bilirim) şeklinde yazılmıydı. Geniş zamanı -Ar ile yapılmayan kök ve tabanların geniş zaman ekleri ile -A ile oluşmayan zarf-fiil ekleri Eski Türkçe döneminde de yuvarlaştır: alur, bilür, kalur.

5. E “O ırmak boyunca aşağı gittik” cümlesinde kudi son çekim edatı olarak kullanılmıştır.

6. D Durum zarfı olarak kullanılmıştır.

7. C A, B, D, E seçeneklerine örnekler sırasıyla şu şekildedir: bagatur > baatır, tag > too (dağ), kavim > koom, aha> baa. C seçeneğini örnekleyen tav (dağ), bav (bağ), jav- (yağ) ise Kazak Türkçesine ait bir özelliktir.

8. C Çawlıg>çawluğ ilerleyici uzak benzeşmeye örnektir.

9. A Mine “işte anlamında gösterme ünlemidir.

10. C Kıpçak/Kuzey grubunu Kırgız, Kazak, Tatar, Başkurt, Nogay, Kumuk, Karaçay- Balkar, Karaim Türkçeleri oluşturur.

11. C Bolcala- (tahmin etmek) sözcüğü –IA fiilden fiil yapım eki ile türetilmiştir.

12. D D seçeneğinde kullanılan “ama” bağlacı cümleleri bağlamıştır. Diğer seçeneklerde kullanılan bağlaçlar sözcükleri bağlamıştır.

13. A Ses olayı kaynaşmadır, hece birleşmesi de denir.

14. A Nasreddin Hoca fıkralarında beliren komik durum, “uyumsuzluk” ilkesine dayandırılabilir. Uyumsuzluğun nedeni, Nasreddin Hoca’nın temsil ettiği ‘hoca’ kimliği ile davranışları ve sözleri arasındaki zıtlıktır. Sosyal konumu ile davranışları ve sözleri arasındaki uyumsuzluk, Nasreddin Hoca fıkralarının belli başlı özelliklerinden birini oluşturur.

15. E İlk cümle soru cümlesi, diğerleri anlamına göre olumsuzdur. “Budunda takısı kişide kedi” cümlesi ise olumludur.

16. E Hançerli Hanım, realist halk hikâyelerimizden birisidir.

17. E Sözcük Yakutçada atax şeklindedir.

MURAT YAYINLARI

MURAT YAYINLARI

18. C Mukaddime, Karagöz ve Ortaoyunu bölümlerinden biridir.
19. D A-lın sözcüğünde orta hece düşmesi vardır.
20. A Eşrefoğlu Rumi'nin asıl adı Abdullah'tır. Babasının ismi dolayısıyla genellikle *Eşrefoğlu*, *Eşrefzâde* veya *İbnül Eşref* olarak anılmıştır. İznik doğumlu olduğu için de sık sık İznikli olarak anılmıştır. Orta yaşlarında, bazı söylentilere göre 40 yaşlarındayken, ilim eğitimini sonlandırır ve dönemin ünlü fakihlerinden birinin yanında çalışmaya başlar. Buna rağmen tüm bu zaman boyunca tasavvufa olan ilgisi artmıştır ve sonunda ilmi bir kenara bırakıp tasavvufi hayat tarz ve görüşüne girer.
21. A Yapabil- fiili –ecek fiilden isim yapım eki (sıfat-fiil eki) almıştır.
22. E Vezni- Âher, halk şiiri nazım şeklidir. Aruzun müstef'ilâtün müstef'ilâtün müstef'ilâtün müstef'ilâtün kalıbıyla murabba şeklinde yazılır. Her mısra bir müstef'ilâtün cüzüne sığacak şekilde dört kelime veya kelime grubuna bölünür.
23. A "için" edatı bu şekilde oluşmuştur. uç+u+n > uçun > üçün > için (uç isminin enstrümantal şekline dayanır.)
24. B Teşbihin sadece benzeyen ve benzetilenden yapılıyorsa "teşbih-i beliğ" denir. "dehân, saç, yanak, ben, leb, bel, boy" benzeyen, "mül, sünbül, gül, gülgül, gonca, ince serv-i revân" kendisine benzetilendir.
25. C Bandrol sözcüğü art ünlü ile biter ancak –süz eki ön ünlü bulundurur.
26. A Beyiti bugünkü Türkçeye şöyle ifade edebiliriz: "Bülbül, gül Keyhusrevin'e Şehnâme okudu. Baharın yeşilliğini, güzelliğini hikâye etti" Keyhusrev, Keykâvus'un torunu, Siyâvus'un oğlu olan İran hükümdarıdır. Bülbül, Keyhusrev'in yani hükümdar olan gülün karşısına geçerek ona mesnevî okumakta, baharın yeşilliğinden bahsetmektedir.
27. B Homer'in bu destanları sözlü olarak öğrenmesi ve sonrasında yazıya geçirmesine vurgu yapılır.
28. E Şeyh Gâlib, Hüsn ü Aşk adlı mesnevisinde Nâbî'yi eleştirir. Refî-i Âmidî ise Nâbî'nin tarafını tutar ve ölüp gitmiş Nâbî'nin ardından küçük düşürücü bir şekilde bahsedilmesini doğru bulmadığını belirtir. Beş beytine bile nazire yazılamayacağını söyleyen Şeyh Gâlib'e de, "Cân u Cânân"ı nazire olarak yazar. Beyitleri bugünkü Türkçeye şöyle ifade edebiliriz: "Nükteli konuşmaktan hoşlanan muhterem bir kişi, onun çok hoş bir benzerini yazdı. Onun da nazımı inkâr olunmaz. Ama bu da lâyük olur mu? Pekçok azarlayıcı sözle Nâbî'yle alay edip eğlendi. Allah'ın rahmetine kavuşmuş bir kişi, hiç taşlanır mı?"
29. E Türkiye'de halk hikâyelerinin akademik olarak ele alınması Pertev Naili Boratav ile başlar. Boratav 1931 yılında Köroğlu destanını inceler. 1946 yılında da halk hikâyeleriyle ilgili olarak bir monografi yayımlar.
30. C Devletşah Tezkiresi sadece şairleri anlatan bir tezkire değil aynı zamanda kendi dönemine kadar İran tarihine ışık tutan muazzam bir eserdir. Devletşah, tezkirenin çoğu bölümünde herhangi bir şairden bahsederken şairin ilişkide bulunduğu bir hükümdar devlet adamı veya din büyüğü ve hatta yaşadığı şehrin tarihçesinden de bahseder.
31. A Mit, kutsal bir öykü; en eski zamanda, "başlangıçtaki" masallara özgü zamanda olup bitmiş bir olayı anlatır. Başlangıç; evrenin ve âlemin yaratılışıdır. Mitin sınırları olay, mekân ve zamandır. Efsaneler şahıs, yer ve hadiseler üzerine anlatılırlar.
32. E "Üç İstanbul", Mithat Cemal Kuntay'ın 1938 yılında yayımlanan romanıdır. İstanbul'un esere konu olan üç dönemi romanın başkahramanı Adnan'ın yaşamındaki üç dönemi de kapsar.

MURAT YAYINLARI

MURAT YAYINLARI

33. D Fıkra türünün edebi hayatımızdaki ilk örnekleri- ne, Türk Kültür tarihinin en eski ve en değerli yazılı kaynaklarından biri olarak kabul edilen Kaşgarlı Mahmut'un Divanü Lugati't-Türk adlı eserinde rastlanmaktadır.
34. B Müsamere-name, bir çerçeve hikâye içine yerleştirilen ayrı hikâyelerden oluşan yapıyla Doğu edebiyatındaki Binbir Gece ve Boccaccio'nun Decameron Hikâyeleri'ni hatırlatır. Hikâyelerde öne çıkan konu aşktır. Eserin yazarı Emin Nihat'tır.
35. C Parçada verilen özellikler "döşeme" kısmına aittir.
36. A Mustafa Reşit Paşa, Tercüme Odası'nda yetişen devlet adamlarından değildir.
37. A Âşık Sümmani, sonraki senelerde uzun vakittir birbirlerinin aşıklıklarına ait şeyler duyduktan sonra ancak o dönemde özel bir desturla, Rusya'nın işgali altında bulunan Kars'a gidip Aşık Şenlik'le karşılaştı. Günler süren karşılıklı türkü söylemeden sonra birbirlerini etkilediler ve çok iyi arkadaş oldular.
38. E Feruze Çerçi veya tanınan adıyla Fûruzan, Çağdaş Türk edebiyatının önemli isimlerinden birisidir.
39. B Âşık Şenlik'in asıl adı Hasan'dır. 1850'de Çıldır'ın (Suhara) Aşık Şenlik Kasabası köyünde doğmuştur. 1877-1878 Osmanlı-Rus Savaşı esnasında halk-toplum önderliği yapmıştır. Ünlü şiiri "93 Koçaklaması"nı bu esnada söylemiştir. Bu şiirde geçen, "Can sağ iken yurt vermeniz düşmana" mısrası o dönemki yurt savunmasının temel felsefesini oluşturmuştur.
40. D Selim İleri'nin Cumartesi Yalnızlığı, Pastırma Yazı, Dostlukların Son Günü, Eski Defterlerde Solmuş Çiçekler, Son Yaz Akşamları, Bir Denizin Eteklerinde adlı öykü kitapları; Destan Gönülleri, Her Gece Bodrum, Cehennem Kraliçesi, Ölüm ilişkileri, Bir Akşam Alacası, Yalancı Şafak, Saz Caz Düğün Varyete, Yaşarken ve Ölürken, Mavi Kanatlarınla Yalnız Benim Olsaydın, Kırık Deniz Kabukları, Yarın Yapayalnız adlı romanları vardır.
41. C Tekerleme sona erip, bunun düş olduğu anlaşıldıktan sonra Fasil denilen asıl oyuna geçilir.
42. D Alkış sözü halk edebiyatında karşıdaki kişinin iyiliğinin istendiğini gösteren, kargış veya kara alkış tam tersine söylenen kişinin kötülüğünü isteyen söz kalıplarıdır.
43. B Beyitte "mef û lû / me fâ î lû / me fâ î lû / fe û lûn" kabibi kullanılmıştır.
44. D İstihdam; bir sözcük veya deyim gerçek ve mecazlı anlamlarının tümünü kastederek, işaret ettiği anlamları ayrı ayrı kullanmak sanatıdır. Beyitin bugünkü Türkçeye karşılığı şöyledir: "Ey Zahit, eğer kadeh çekmek günah olduysa, sen sevap içinde bulun, biz bu günahı çekelim." "Çekmek" sözcüğü, tahammül etmek, katlanmak, üstlenmek, kabullenmek anlamlarına gelir. Mecazî anlamı ise içki içmektir. Birinci mısradaki içki içmek anlamına işaret eden sözcük "sağar"; ikinci mısradaki razı olmak, üstlenmek anlamına işaret eden sözcük ise "günah"tır.
45. A Şeddât, edebiyatımızda zulmün timsali ve İrem Bahçeleri'ne yaptırdığı binalar dolayısıyla konu edilmiştir.
46. C Fuzûlî, meşhur Su Kasidesi'nde eğer sevgilinin elini öpmeden ölürse toprağından testi yapılmasını ve onunla sevgiliye su verilmesini ister.
47. E Ta'şîr de, bir gazelin her beyti önüne ya da sadece matla' beyti önüne sekiz mısra eklenerek yapılan bir mu'aşşerdir. Bu da edebiyatımızda fazla yapılmamıştır. "Olagör Yahya gibi bir mürşid-i ma'küle kul" mısrasında geçen mahlas Taşlıcalı Yahya Bey'e aittir. Taşlıcalı Yahya Bey'in Kanuni Sultan Süleyman'ın gazeline yaptığı ta'şîr bu şeklin sayılı örneklerinden- dir.

48. C Sâbit, kendisinin Mahir Efendi'yi taklit ettiğini, dolayısıyla şiirinin dostlarınca beğenileceğini ifade eder.
49. E Enderûnlu Fâzıl (1759 - 1810), 18. yüzyılda yaşamış olan divan şairlerindedir. Enderûn mektebinde yetiştiği için "Enderûnlu" lâkabını almıştır. Akkâ'da doğdu. Asıl adı Hüseyin'dir.
50. D Hasan Çelebi tezkiresindeki şairlerin önemli bir kısmı mensubiyet bakımından ya İstanbul'dan ya da İstanbul dışından gelerek orada yerleşmiş şairlerden oluşmaktadır. Hem tezkiresine aldığı şairlerin İstanbullu oluşları hem de bu şairlerin önemli bir kısmını dedesinin tanıyor olması tezkireciye bilgi edinimi esnasında ciddi kolaylıklar sağlamıştır.
51. C Mir'atü'l-Memalik (Memleketlerin Aynası), Kaptan-ı derya Seydi Ali Reis'in Çağatayca mensur ve manzum şekilde yazdığı eserdir. İlk seyahatname olma niteliği taşıyan *Mir'atü'l-Memalik*, 1554 civarında yazmıştır.
52. D Selahaddin Enis'in en tanınmış romanı olan ve günlük biçiminde yazılan *Zaniyeler*, aşırı karamsarlığı bir yana bırakılırsa, Türkiye'nin I. Dünya Savaşı yıllarındaki toplumsal yaşamını canlandıran güçlü romanlarından biridir.
53. B Müfide Ferit Tek, Türkçülük akımının roman türündeki ilk temsilcilerindedir. Kurtuluş Savaşı'na kalemiyle katılmış bir kadın yazardır.
54. A (İbn-ür Refik) Ahmet Nuri Sekizinci (1874 -1935) tiyatro oyuncusu ve oyun yazardır. En sevdiği oyunu "Sekizinci" olduğu için sonradan soyadı olarak almıştır.
55. C Sabahattin Kudret Aksal şiirlerinde kent insanlarının gündelik ilişkilerini, saçmalıklarını, çatışmaya varan tartışmalarını ele aldı. Öykü ve oyunlarında ise psikolojik öğeleri ve biçim arayışlarını öne çıkardı.
56. E İkdâm, 5 Temmuz 1894-31 Aralık 1928 tarihleri arasında yayımlanan günlük siyasal gazetedir. Dilde sadeliği savunan gazete, Türkçe kelimelerin kullanımına öncelik vererek Türkçeciliği savunmuştur. İkdâm ayrıca Fransızca adli, ticari, ilmi, edebi, tarihi, konularda yazılar yayımlamıştır. *İkdâm* İttihatçıların yönetimdeki becerisizliklerini eleştiren, Milli Mücadeleyi destekleyen bu konularda yazı yayımlayan ve Ankara'ya ilk defa muhabir gönderen gazetedir.
57. B Ercüment Ekrem Talu, Tanzimat döneminin ünlü şairi Recaizade Mahmut Ekrem'in oğludur.
58. E Fûruzan, 1974'te ilk romanı *Kırkyedililer*'i yayımladı. Türkiye tarihine 68'liler olarak geçmiş, devrim ve isyancı bir kuşak olan 1947 doğumluların hikâyesini anlatan eser, geniş bir kitle tarafından sevildi, 1975'te Türk Dil Kurumu Roman Ödülü'nü aldı.
59. C Romanlarında ve öykülerinde bireyin zengin iç dünyasını başarıyla yansıtabilen Selim İleri, ilk eserlerinde bireyler arasındaki iletişimsizlikleri de ön plana çıkarır.
60. D Halit Fahri, 1916'da yazdığı *Baykuş* adlı manzum piyesiyle tanındı. *Baykuş*, Darübedayi'nin sahnelediği ilk Türk tiyatro oyunu oldu. Halit Fahri, hayatı boyunca bu alanda sistemli bir düzen içinde eser vermeyi sürdürmüştür.
61. B Destansı/emredici anlatımda fiiller öğretilir.
62. D Manas destanı İslamiyet'in Kabulünden Sonraki Türk Destanları kapsamında öğretilmelidir.

MURAT YAYINLARI

MURAT YAYINLARI

63. C Tanılayıcı dallanmış ağaçtır.

64. B Temasını bulmaya yönelik yapılan açıklamadır.

65. A Abdülhak Şinasi Hisar'dır.

66. D Gevheri yukarıdaki tanımlamaya uymaktadır.

67. A Sempozyumda konuşmalar önceden hazırlanmış ve bilim kurulu tarafından onaylanmış olmalıdır.

68. C İşbirlikli öğrenme türlerinden dedikodu ile kartopunun en büyük farkı gruptaki kişi sayısıdır.

69. E Yapılandırmacı yaklaşımla birlikte yeniden şekillenen dilbilgisi öğretiminde örneklerden kurallar geliştirmek esastır.

70. C Öğrenciler sadece kendilerine verilen sorulara cevap arayacak yani seçici dinleme yapacaklardır.

71. C Etkinlik öğrencilerin estetik zevkini geliştirme amaçlı şiir ezberletmeye yöneliktir. Dolayısıyla öğrencilerin hem kelime hazinesi genişler hem de bildikleri şiir sayısı artar.

72. E İletişim becerisi topluluk karşısında konuşmayı da içerir.

73. C Dillerin sınıflandırılması ve Türkçenin dünya dilleri arasındaki yeri olan II. ünite en az kazanıma sahiptir.

74. B Göktürk Yazıtları 10. sınıfta Destan Dönemi Türk Edebiyatı içinde yer alır.

75. E Sezdirme yöntemidir. Boşluklardan hareketle sözcüğün görevlerini anlamaya çalışacaklardır.

MURAT YAYINLARI

MURAT YAYINLARI

GÜNCEL

ORDINAR YUS

KPSS

GENEL YETENEK • GENEL KÜLTÜR

TÜRKÇE - MATEMATİK - TARİH
TÜRKİYE COĞRAFYASI - TEMEL YURTŞAHLIK BİLGİSİ

KONU ANLATIMLI
MODÜLER SET

KONU ANLATIMI
ÇÖZÜMLÜ ÖRNEK SORULAR
AÇIKLAMALI KONU TESTLERİ
ÇİRHİŞ SORULAR

MURAT YAYINLARI

GÜNCEL

KPSS

BLOG

GENEL YETENEK
GENEL KÜLTÜR

MODÜLER
SORU BANKASI

AÇIKLAMALI VE ÇÖZÜMLÜ GÜNCEL SORULAR

MURAT YAYINLARI

GÜNCEL

EĞİTİM BİLİMLERİ

MODÜLER SET

KPSS

EĞİTİM BİLİMLERİ

ÖĞRETİM İLKE VE YÖNTEMLERİ - SINIF YÖNETİMİ - ÖĞRETİM TEKNOLOJİLERİ VE MATERYAL TASARIMI
PROGRAM GELİŞTİRME - ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME - ÖĞRETMEN PSİKOLOJİSİ
GELİŞİM PSİKOLOJİSİ - REHBERLİK VE ÖZEL EĞİTİM

KONU ANLATIMI
ÇÖZÜMLÜ ÖRNEKLER
ÇİRHİŞ SORULAR
KONU TESTLERİ

MURAT YAYINLARI

-KPSS-

GÜNCEL

EĞİTİM BİLİMLERİ

ÖĞRETİM İLKE VE YÖNTEMLERİ - SINIF YÖNETİMİ - ÖĞRETİM TEKNOLOJİLERİ VE MATERYAL TASARIMI
PROGRAM GELİŞTİRME - ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME - ÖĞRETMEN PSİKOLOJİSİ
GELİŞİM PSİKOLOJİSİ - REHBERLİK VE ÖZEL EĞİTİM

MODÜLER
SORU BANKASI

AÇIKLAMALI VE ÇÖZÜMLÜ GÜNCEL SORULAR
GENEL TARAMA TESTLERİ

MURAT YAYINLARI

KPSS
A GRUBU ALAN BİLGİSİ

İKTİSAT

TÜM KURUM VE KURULUŞ
SINAVLARINA HAZIRLIK

GÜNCEL KONU ANLATIMLI
AÇIKLAMALI VE ÇÖZÜMLÜ SORULAR
ÇİRHİŞ SORULAR
KONU TESTLERİ

MURAT YAYINLARI

KPSS
A GRUBU ALAN BİLGİSİ

MUHASEBE

TÜM KURUM VE KURULUŞ
SINAVLARINA HAZIRLIK

GÜNCEL KONU ANLATIMLI
AÇIKLAMALI VE ÇÖZÜMLÜ SORULAR
ÇİRHİŞ SORULAR
KONU TESTLERİ

MURAT YAYINLARI

WWW.MUE.COM.TR

DERS DEDIĞİN CANLI CANLI OLUR!...

murat uzaktan eğitim
mue.com.tr

444 8 194

Öneri ve bilgi için; 0312 231 31 21
www.muratyayinlari.com
facebook.com/muratyayincilik
dizgi@muratyayinlari.com